

PORTUGAL E GALIZIA

Donouse o pirmeiro número de NÓS c' unha soberbia páxina que o Mestre Teixeira de Pascoaes quixo dedicar ós xovens poetas galegos. Outa mentalidade repersentativa, a do Poeta d' Amarante, das mais fondas arelas qu' acariña dend' a eternidade, a y-alma saudosa de Portugal. NÓS tiña solicitada esa páxina, do Mestre hai tempo tan querido. Co' elo xa NÓS daba a coñecer como sinte á solidariedade espiritual de Lusitania e Galizia.

Sempre arelaran as Irmandades da Fala, qu' os dous pobos irmaus se coñeceran e s' amaran. Era, mais que un simples intercámbeo, unha verdadeira colaboración na obra da cultura, o que se quería. *A Nosa Terra* leva feito moito n-ise camiño. Elí acollíanse con ledicia os escritos de José Joaquín Nunes, Antonio Sardinha, Luis d' Almeida Braga, Novais Teixeira y-outros moitos escritores portugueses. Eran tamén os artigos d' Antón Villar Ponte y-as mociós qu' il presentou ás Asambleiras nacionalistas de Lugo e de Santiago.

Logo, dempoís d' un viaxe do Sr. José de Figueiredo, ilustre arqueólogo e crítico d' arte, pol-a nosa Terra, *Atlántida* de Lisboa acollía a colaboración dos nósos compañeiros Risco, Canabillas e Castela. A pouco, principiaba Risco en *A Nosa Terra*, os seus estudos sobre da moderna literatura portuguesa e comunicábase a cotío co Teixeira de Pascoaes e mais co eminente lusitanista francés Philéas Lebesgue.

Ó tempo, Portugal decatábase do nósos esforzo de recostrución da Patria Galega y-ollaba pra nós con simpatía. As verbas amigas iban chegando a nós en cartas cheas de curiosidade e de sentimento fraterno. Eran os espritos mais escoleitos das nóvas xeneracións: o gran pensador Leonardo Coimbra; os poetas Alexandre de Córdova, Manuel de Figueiredo, João de Castro; os pintores João Peralta e Armando de Basto; o Tenente Pina de Moraes y-o poeta e crítico José Cervaens Rodrigues. E moitos mais, aínda.

E agora é a prensa toda de Portugal a seguir il nobre sentimento de fraterna simpatía. Un día é Artur Ben Bosh en *O Popular* de Lisboa; outro é Cervaens Rodrigues no *Jornal das Notícias* do Porto, e mais *O Comercio do Porto* y-a *Ilustração Portuguesa*... Son moi dinos d' especial

atención os artigos do Pina de Moraes en *O Primeiro de Janeiro*, nos que o ilustre escritor bautiza a nosa arela nacionalista co'a verba reveladora de *Pangaleguismo*.

Ora, o *pangaleguismo*, na sua esencia transcendental, en canto obra espiritual, en canto creación de cultura, fica ben espricado nos anacos de cartas que o Mestre Teixeira de Pascoaes escribiu ó nósos compañeiro Vicente Risco e que NÓS trascribía no seu número derradeiro. Teleolóxicamente, o pangaleguismo é o que o mesmo Risco tiña chamado *neo-atlantismo*, a creación do Nóvo Mundo oucidental... Elo, non digo s' intresa a Portugal, que tanto mundo domiña co'a sua lingoa, mais qu irmá da lingoa galega.

Eis ós nósos óllos, maravillados d' óllar as perspetivas sen fin que s' abren no lonxe diante da nosa cobiza saudosa...

A intención, hoxe, dos nósos amigos, como manifestan as suas comunicacións recentes, é chegar aixiña n-iste camiño ás realizacións prácticas: a venda en Galizia de libros portugueses, e de libros galegos en Portugal; visita a Portugal dos nósos artistas y-escriitores, e dos artistas y-escriitores portugueses eiquí; compre mencionar tamén os Xogos froraes galaico-lusitanos que pr' á primavera próisima orgaiza o Sr. Cervaens Rodrigues. Eis o que d' unha banda e da outra estase estudiando de común acordo.

NÓS quere ter a sua parte n-ise movemento que leva un car' ó outro ós dous pobos irmaus, n-ise movemento cheo de promesas gloriosas. Temos solicitada a colaboración do eminente filósofo Leonardo Coimbra, e tamén honrarán as nósas páxinas Alexandre de Córdova, João Peralta, Cervaens Rodrigues, e outros ilustres amigos nósos. Temos mentes de dedicar un fondo estudio ás letras portuguesas nas nósas páxinas. O cambeo co' as millores revistas lusitanas foi dend' o principio unha das nósas arelas.

NÓS, órgao da cultura enxebre, proclama outamentes o valor universal celto-atlántico da cultura galaico lusitana, que foi unha soia na época groriosa en que s' escribiron os *Cancioneiros*, a *Crónica de Turpin* y-a *Demanda do Santo Graal*. O movemento pangaleguista será unha renovación dos tempos en que a nosa nacionalidade foi mais fecundamente creadora.